

Lühike juhend jäätmetega toimetulekuks

I Küsige oma linna/vallavalitsusest jäätmehoolduseeskirja. Selles peab olema kirjas:

1. Milliseid jäätmeid tuleb koguda liigiti?
2. Millal mingi nõue jõustub?
3. Kuhu pannakse liigiti kogutud jäätmed?
4. Kas ja millised on jäätmevaldaja (prügitekitaja) kohustused?

Eramu omanikul pole vaja tellida oma õuele prügifirma pakutud erikonteinereid. Rohkem kui viie korteriga majad peavad tellima eraldi konteinerid segaolmejäätmete, paberi ja papi ja alates sellest aastast ka biolagunevate jäätmete kogumiseks.

II Tehke kindlaks, kus asuvad teile lähimad kogumiskonteinerid.

Pakendikonteinereid paigaldavad ja tühjendavad Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO) ja Eesti Pakendiringlus.

Paberi ja papi kogumise konteinereid paigaldab omavalitsus.

Ohtlikke jäätmeid saab tasuta ära anda jäätmejaama.

III Korraldage kodune prügikogumine!

Prügi sortimiseks pole vaja mitut eraldi kasti. Piisab, kui soetada endale näiteks äravõetavate lahtritega prügikast ja seda korralikult puhastate.

1. Suurem lahter segaolmejäätmetele, kuhu valdav osa prügi ju lähebki: nt määrduvad pakendid, vahatatud paber, komposiitpakend (kokku liimitud kile ja paber), foolium, kosmeetikatoodete topsikud, köögis ja vannitoas ülejäävad nuustikud, lapid, seebitükid, hambapastatuubid, hügieenisidemed, mähkmed, tekstiileseed, elektroonika ümber olnud vahtplast jne.
2. Pakendilahter. Siia kogute loputatud ja kokku surutud pandimärgita pakendid: nt tetrapakid, klaaspudelid, plastkarbid jne – ehk need pakendid, mis tuleb toimetada taaskasutusorganisatsiooni konteinerisse.
3. Lahter köögijäätmete kogumiseks, nt toidujäätmed, kasutatud majapidamis-paber ja teepakid.

NB! Prügi sortimisel arvestage mõistlikkuse printsiipi – kui pakendit pole võimalik ilma nõudepesuvahendi ja kuuma veeta puhtaks pesta, siis on õigem panna see olmeprügisse.

Kuhu ja mida panna?

Pakendikonteinerisse (määrduvad pakendid tuleb enne loputada):

- pesuvahendi pudelid
- pesupulbripakendid
- toidukile
- katkised klaaspudelid
- kilekotid
- õllepudelikorgid
- vorstide-juustude ümber olev plastikpakend
- vahtplastist toidualused

- hõbepaberi moodi kraam (šokolaadi ümbrispaber, kohukeste pakend)
- pesuvahendi kilekotid
- plastik
- šampoonipudelid
- purepakendid, mis jäävad üle pärast piima, keefiri, mahla tarbimist
- ökopoest ostetud puhastusvahendi pudelid
- plekist konservkarbid
- fooliumpakend
- kodukeemia plastmassist pudelid, kodukeemia pudeleid (nt WC puhastusvahend, nõudepesuvahend) – mitteohtlikud ja kuivad pakendikonteinerisse, ohtlike ainetega reostunud ohtlike jäätmete kogumispunkti.

Biolagunevate jäätmete konteinerisse (juhul kui omavalitsuse jäätmehoolduseeskiri näeb nn kõõgijäätmete eraldi kogumist ette):

- kartulikoored, toiduülejäädid jne
- munakoored
- kondid – väikesed biolagunevate jäätmete konteinerisse, suured olmeprügikonteinerisse
- kohvipaks
- lilled, puuviljad jms.

Paberikonteinerisse:

- ajalehed
- ajakirjad
- vihikud
- kataloogid
- raamatud
- jõupaber
- puhtad paberpakendid.

Olmeprügikonteinerisse (kõik, mis eelnevatest üle jääb, näiteks):

- klaasikillud väikeses koguses, suurema koguse jaoks tuleb tellida ehitusprahi konteiner
- kodumajapidamises tekkiv väikses koguses kasutatud toiduõli
- kodus lõigatud juuksed
- kasutatud paberkäterätid ja –taskurätikud
- leivakoti klõpsud
- vanad, räbalad riided
- jalanõud
- elektrikipirn hõõglambiga (säätupirn tuleb viia ohtlike jäätmete kogumispunkti)
- laste mähkmed
- kassiliiv
- tampoonid-hügeenisidemed
- kasutatud kondoomid

- vatt
- katkised nõud (potid, pannid, taldrikud jne)
- tuhk (jahtunult)
- pastakad ja viltpliiatsid
- remonditarbed, nagu kasutaud pintsleid, värvirullid, kipsplaadi tükid jms.

Näiteid jäätmete lagunemise pikkusest looduses:

- Paber – 2,5 kuud
- Apelsinikoored – 6 kuud
- Piimapakid (tetra) – 5 aastat
- Sigaretikonid – 12 aastat
- Plastkott – 10–20 aastat
- Mähkmed (Pampers) – 75 aastat
- Konservikarbid – 100 aastat
- Õllepurgid – 200–500 aastat